MARIANA GURZA

PETRU CIOBANU, UN IUBITOR DE NEAM

TIMI ŞOARA
2007

Coperta şi grafica : Gurza Vlad Gabriel

In memoriam

Celui mai iubit fiu al satului Cupca,
plecat printre îngeri

Motto:

"Pământul este baza de existență a nației. Națiunea stă ca un pom, cu rădăcinile ei înfipte în pământul țării. Nu există neam care să poată trăi fără pământ, după cum nu există pom care să trăiască atârnat în aer….

Ne-am născut din negura vremii pe acest pământ odată cu stejarii şi cu brazii! De ei suntem legați nu numai prin pâinea şi existența pe care ne-o dă muncindu-l din greu, dar şi prin toate oasele moşilor şi strămoşilor care dorm în țărâna lui! Toți părinții no ş tril sunt aici.Toate amintirile noastre, toată gloria noastră războinică, întrega noastră istorie, cu fapte bune şi rele , aici stă îngropată…

Moartea nu anulează şi nici măcar nu simplifică lucrurile şi faptele, vorbele sau gandurile noastre de aici de pe pământ, ci le complică, implicându-le în veşnicie…"

Părintele Justin Pârvu

Argument

Pentru mine Petru Ciobanu, este plecat într-o călătorie ceva mai lungă. Nu a dat un termen cand se va înapoia. Ştiu doar ca a plecat cu soția sa, Felicia.
O aşteptare lungă, o aşteptare de-o viață, pentru a fi din nou împreună în lumea veşniciei.
Este foarte greu să vorbeşti despre un „ambasador bucovinean", despre omul ce a ştiut să treacă peste toate vremurile tulburi, dar să nu-şi uite satul, *locul* sfințit de strămoşi.
Încerc să-mi imaginez clipa când ne-am cunoscut. Nu aş putea sa fiu exactă, parcă ne-am cunoscut dintotdeauna. Aşa ca alți „risipiți prin lume", în 1990, împreună cu mama ne-am căutat „vatra". Deznădejdea, durerea, lacrima, dorul le-am regăsit în Cupca, în satul de unde plecase şi Petru Ciobanu. Am revenit acasă îndurerați pentru

cei pe care nu i-am regăsit, bucuroşi că pasul a alunecat pe urme străbune.
Pe unii dintre noi, regăsirea ne-a întărit în credința că acea zi mare va veni, pe alții însă, plânsul inimii plăpânde în fața adevărului şi a osânditorilor, i-a rănit...
O primă scrisoare, un drum la Braşov. O înțelegere tacită din priviri. O modestie şi o noblețe sufletească, specifică fiilor locului binecuvântat. Un Om obişnuit, dar pătruns de acel har primit prin codrii seculari ai lui Ştefan cel Mare.
Îşi păstrase acel spirit de năzdrăvan din poveştile lui Creangă. Familia sa, unită şi frumoasă, era mândria dumnealui.
Uşa casei, mereu dechisă pentru toți cei care îi treceau pragul. Dorința de a scrie monografia satului Cupca, l-au transformat într-un drumeț. Când la Deva, când la Timişoara, Suceava sau oriunde auzea că mai trăieşte un „pui de cupcean".
Da, Petre Ciobanu şi-a împlinit visul ! Dar a plecat trist, o povară pe care i-am simțit-o şi doar unul dintre fii o cunoaşte. Dar, de-acolo de unde este, îşi veghează fii şi nepoții. Este convins că nu-l va dezamagi nimeni, şi sfaturile date la vreme, vor da rod.
Pentru Dan, pentru Mihai, tata nu mai este. Oare stă mult la Cupca ? Când se va întoarce? Sau s-a oprit la Câmpulung Moldovenesc…Doar codrii foşnesc şi cucul

cântă singuratic. Răspunsuri ascunse în fremăte şi bobițe de rouă.

Întotdeuna trebuie "să plece cineva" pentru a-i fi onorată munca? Oare când vom invăța odată să ne prețuim valorile?

Aşteptata reuniune anuala ARP pentru desemnarea Premiilor Patrimoniului Românesc ediția a IV-a 2007 se află în pregătire. Acum, Petru Ciobanu a fost nominalizat (in memoriam) -pentru monografia comunei Cupca , Bucovina.

O bucurie imensă pentru noi bucovinenii, pentru familie.

Cum aş putea să argumentez aceste gânduri aşternute pe hârtie? Cum l-am putea uita pe omul vrednic Petru Ciobanu, cel care a ştiut să țină flacară românismului în Bucovina noastră?

Da, aşa cum îmi doresc eu, probabil işi doresc şi alții să nu lăsăm uitarea să se astearnă pe chipul cupceanului nostru şi să încercăm a-i promova munca, sau chiar a merge mai departe aşa cum a lăsat moştenire. Nu-l putem dezamăgi.

Petru Ciobanu, nu a dezamagit pe nimeni, niciodată. Un adevărat bucovinean cu inimă mare.

Dumnezeu sa-l odihneasca !

23.07.207

Mariana Gurza

I. Inedite

Petru Ciobanu - Mărturie de credință pentru “loc”

CUPCA ÎMBRACATĂ-N JUBILEU

- Sunt născut în Cupca, în care mi-am petrecut cei mai frumoşi ani de copilarie.Îmi pare foarte rău, că dintre toți consătenii mei, care au trecut cu traiul prin România, particip la acest frumos jubilee doar eu. Dar să ştiți că inimile lor sunt aici, alături de ale noastre!

Cum a apărut monografia? Ideea acestei monografii a avut-o prof.Reveca Prelipcean.Ea a colaborat cu domnul Bolocan, care mai tarziu din lipsă de sănătate renunță la această lucrare. Doamna Prelipcean mi-a propus o colaborare şi eu am acceptat. În 1983 încep să lucrez asupra monografiei şi timp de 20 de ani m-am documentat intens prin arhive şi biblioteci. Am cercetat toată literature care se referee la yona în care e aşezat satul Cupca. La Suceava am găsit

Cadastrul Austriac din 1855, adică o hartă pe care erau inseminate păduri, locuințe, păşuni, chiar şi căpițele de fân. Ceva extraordinar! Părintele Prelici a fost un om foarte vrednic! El a făcut un table cronologic al tuturor familiilor din sat care au locuit aici până în 1896. Din păcate, după părintele Prelici nu s-a mai găsit un alt preot vrednic de a face un asemenea lucru atât de important pentru istoria satului.

În anul 1997 se stinge din viață doamna Prelipcean. Se stinge chiar în momentul când lucra la monografie. Încă un coauthor, care a depus nu mai puțin efort la această monografie, Vasile Slănină, economist de specialitate, se stinge din viață în 2002. Ei nu au ajuns să vadă această carte…

Despre evoluția satului Cupca după 1944 nu m-am încumetat să mă ocup, deoarece arhivele în perioada de război au încurcat lucrurile şi nu sunt sigur că aş găsi in lăuntrul meu energie pentru noi cercetări.

Aş mai menționa aici un nume – Constantin Ungureanu, care la fel a contribuit la acumularea celor mai necesare date pentru monografie.

Vechimea satului Cupca nu e cea pe care o cunoaşteţi. Data de naştere a satului nu e anul 1429. cercetările pe care le-am făcut, rezultă că "**hotarele sunt cele de veci**"…Reiese că satul e mai vechi cu cel puțin 100 de ani. Se presupune că 1330 este anul de naştere al acestui sat. Un călăreț făcea raza satului călare pe cal timp de jumătate de zi – aceasta era mărimea satului. Iar numele Cupca, după părerea mea, e un nume slavon şi lucrul acesta sigur l-am luat din documente. Cupca - grămadă de lucruri sau de oameni, sau de dealuri, movile.

Cu aceste cuvinte domnul **Petru Ciobanu**, autorul monografiei "Cupca - un sat din Bucovina", şi-a încheiat ultimul discurs din satul său.

24 noiembrie,2004
Petru Ciobanu
Cupca

UN VREDNIC FIU AL LOCULUI

“Cred că nu există în Cupca vreo familie de gospodari care să nu fi auzit, să nu-l fi cunoască şi să nu-l stimeze pe distinsul domn Petru Ciobanu, originar din acest minunat sat bucovinean, cu oameni vrednici şi buni români.

Mai mult chiar, domnia sa este o personalitate distinctă, doctor inginer, un specialist de marcă în domeniul siviculturii, bine cunoscut în întreaga noastră Bucovină, în sudul şi-n nordul ei, ca un om de aleasă omenie, adevărat patrot al baştinei sale, prieten de nădejde al multor intelectuali, profesori, studenți bucovineni, care grație eforturilor depuse de domnia sa, alături de alți bucovineni vrednici, au avut posibilitatea de-a lungul ultimului deceniu nu numai să viziteze minunatul oraş de la poalele Tâmpei-Braşăvul, ci să se odihnească sau să-şi aprofundeze aici cunoştiințele în diverse domenii, la cursurile

organizate de domnia sa cu minuțiozitate şi corectitudine caracteristică numai oamenilor de aleasă ținută intelectuală, cu adevărat bucovineană.

Stabilit cu traiul de mai mulți ani în urmă în frumosul oraş Braşov, domnul Petru Ciobanu nu uită de satul în care a văzut lumina zilei, demonstrând prin tot ce face că este un fiu vrednic al acestei mândre localități bucovinene. Rădăcinile lui ca ale unui stejar sunt înfipte adânc în glia natală. Drept dovadă poate servi, dragostea şi grija pe care o poartă consătenilor săi. Căci ori de câte ori are ocazia să vină în nordul Bucivinei o face cu cea mai mare plăcere, aducând pachete cu cărți pentru biblioteca şcolii din sat sau, de nu poate veni singur, transmite prin intermediul altora diverse cărți artistice şi metodice, dicționare, hărți, enciclopedii, reviste, almanahuri de care orice bibliotecă şcolară, sau professor de limba română, de istorie sau de ştiințe naturale are nevoie. Foarte atent cu prietenii săi, el nu uită niciodată să-i felicite cu prilejul diverselor sărbători naționale religioase, naționale sau personale, trimițându-le felicitări simple sau fel de fel de suvenire şi cadouri. Cupcenii noştri îi sunt recunoscători şi pentru faptul că de multe ori la manifestările noastre organizate cu diverse ocazii, în special la sărbătoarea tradițională "Limba noastră cea română" el vine însoțit şi

de câte o formație de artişti amatory sau profesionişti care prezintă programe interesante de muzică populară românească din Țara Bârsei.

Tot el a fost şi inițiatorul acelei minunate sărbători din primăvara anului 1994, când am sărbătorit la Cupca 110 ani de învățământ public, dar şi emoționanta întâlnire cu fii satului Cupca, cu care domnul Petre Ciobanu se străduie să întrețină în timp strânse legături sufleteşti. Mai ales cu cei înstrăinați de casa părintească. Printre aceştia se numără familia Slănină, domnul Cucuruz din Bucureşti şi mulți alți cupceni care soarta i-a aruncat prin alte locuri ale țării, dar care nu uită de unde îşi trag obârşia.

De mai mulți ani de zile domnul Petru Ciobanu osârdeşte la alcătuirea unei istorii, monografii a satului Cupca, care sperăm să vadă lumina tiparului chiar în acest an, sau în cel mai rău caz în anul viitor, când satul cupca îşi sărbătoreşte 600 de ani de la prima atestare documentară. Până atunci domnia sa a promis să ne ajute la organizarea unui muzeu istorico-etnografic al satului. “

(Prof.Eleonora Schipor- Arcaşul, iunie 2001)

“Monografia satului Cupca este o prețioasă cărămidă la temelia aşezării adevărului românesc, privind Istoria Bucovinei“, după cum afirma in întâmpinarea monografiei omul de cultura Adrian Dinu Rachieru.

„Un punct de vedere românesc”

„Ultimii 60 de ani au adus mari schimbări politice, de mografice, economice şi culturale în Estul Europei, schimbări care au afectat nivelul de trai şi mentalitatea oamenilor.

În acest timp, românii din nordul Bucovinei, căzuți în 1940 sub dominație sovietică, au avut mult de suferit pe toate planurile vieții, economice şi spirituale, fiind supuşi unui adevărat genocid cultural şi unui intens proces de deznaționalizare. Astfel, după Vl. Trebici (1996), proporția românilor din totalul actualei regiuni Cernăuți din Ucraina a scăzut în intervalul 1940-1992 de la 37,0% la 19,6%. Mai mult, administrația sovietică i-a împărțit pe români în două grupe: români (54,5% şi moldoveni (45,5%).

Cauzele scăderii puternice a proporției românilor au fost, pe de o parte, deportarea unui număr important de români în partea asiatică a URSS de unde după război s-au întors acasă sub 50% dintre aceştia, refugierea – mai ales în 1944 – a multor români în țara mamă şi, pe de altă parte, imigrarea în nordul Bucovinei a unui număr important de cetățeni sovietici, în principal

ucraineni şi ruşi veniți din alte regiuni ale URSS.

Atât vechiul imperiu țarist cât şi statul sovietic au dus în teritoriile ocupate o permanentă politică de deznaționalizare a popoarelor neruse, uneori mai brutală, alteori mai subtilă, care i-a afectat şi pe românii din nordul Bucovinei.

Regimul politic sovietic a avut şi laturi pozitive pentru cetățeni; introducerea învățământului obligatoriu şi gratuit de 10 clase, calificarea tineretului în diverse meserii pe scară largă şi asigurarea unui loc de muncă, introducerea curentului electric în mediul rural, mecanizarea unor lucrări grele din agricultură, producerea pe scară largă a unor bunuri de consum accesibile populației. Toate acestea au contribuit într-o oarecare măsură la ridicarea nivelului de trai şi de civilizație a intregii populații, inclusiv a celei din mediu sătesc. Toate aceste schimbări au influiențat mentalitatea oamenilor în sensul îndepărtării de tradiție, inclusiv în mediul sătesc.

Pentru a preîntâmpina pierderea ireparabilă a unor elemente naționale de spiritualitate, cultură şi civilizație țărănească în satul natal, autorii acestei lucrări au apreciat că se impune redactarea urgentă a monografiei

satului lor. Este vorba de satul Cupca, situat pe Valea Siretului Mic, din fostul județ Storojneț, actualmente făcând parte din raionul Hliboca, regiunea Cernăuți, din Ucraina.

După recensământul oficial din 1992, satul Cupca are o suprafață de 2.302 ha şi o populație de 2.405 locuitori, în proporție de 98% români.

Motivele care ne-au indemnat la elaborarea acestei lucrări nu au fost numai de ordin sentimental, dragostea nestinsă pentru satul natal şi oamenii lui şi pe o scară mai largă şi pentru patria noastră mai mică, Bucovina – ci şi temeiuri de ordin național şi ştiințific pe care le vom prezenta în continuare.

Cupca este un sat tipic românesc, etalon pentru o zonă etnofolclorică mai largă şi cu o vechime neîntreruptă de peste 500 de ani.

Deşi satul Cupca a fost supus aceloraşi măsuri de desnaționalizare ca şi alte sate din zonă, în timpul stăpânirilor austriece şi sovietice, iar pe teritoriul lui s-au stabilit, alături de populația locală, imigranți din Transilvania şi Galiția, populația a continuat să rămână românească în proporție de 92% în 1930 şi 98% în 1992.

Prin intenţiile noului stat ucrainean de după 1995 de a introduce limba ucraineană ca limbă de predare în toate şcolile minorităţilor naţionale (înlocuind în cazul nostru limba română), satul Cupca va intra, după Dr.I.Popescu, în zona biligvismului echilibrat existând pericolul ca sătenii să devină după una – două generaţii bilingvi şi, în final, ucraionofoni.

Atât în perioada austriacă cât şi în cea română din satul Cupca s-au ridicat numeroşi intelectuali.

Până acum, în satul Cupca s-au păstrat în mare măsură valori etnoculturale ancestrale cu toate piedicile întâmpinate din partea administraţiilor străine, lucru recunoscut de satele din jur. La aceasta a contribuit, pe lângă rezistenţa populaţiei la oprimarea naţională şi religioasă, şi lipsa industii locale importante care să atragă muncitori din alte zone.

Existenţa unor monografii mai vechi ale satelor româneşti din Bucovina dinainte de 1940 (Mihalcea, Igreşti, Corceşti) sau mai recente (Bilca, Botoşana, Corceşti, Frătăuţii Vechi, Udeşti, Horodnicul de Jos, Sadova şi Zamostea) a constituit un stimulent şi pentru refugiaţii români din nordul Bucovinei ca să-şi scrie monografiile satelor lor (de exemplu:

Tereblecea, Corceşti, ş.a.), situație în care ne regăsim şi noi.....

Monografia noastră începe în anul 1429 când a avut loc prima atestare documentară a satului şi se termină în 1944 odată cu retragerea administrației române din nordul Bucovinei.

Ar fi fost normal ca documentarea în problema să se facă exhaustiv, adică atât din documentele de arhivă cât şi din publicațiile care se referă la Cupca. Din păcate, cele două războaie mondiale care au trecut de două ori peste satul Cupca au dus la pierderea sau rătăcirea arhivelor instituțiilor din Cupca. Parte din dosarele cu acte se regăsesc din fericire la Arhivele Statului din Cernăuți şi parțial, şi la Suceava. În ultimul caz a fost o întâmplare fericită că s-au descoperit la Arhivele Statului Filiala Suceava cadastrul satului Cupca din 1855 şi tabelele genealogice ale familiilor româneşti din Cupca întocmite de parohul Epaminonda Prelici în 1896. Printre altele, la Cernăuți s-a găsit şi o listă a tuturor persoanelor din Cupca care au primit cetățenia română în 1919.

În schimb, o documentare exhaustivă a devenit posibilă doar după 1989 când, pe de o parte, s-a permis accesul la fondurile de

documentare considerate secrete, iar pe de altă parte, la numărul mare de tratate, monografii şi articole din istoria Moldovei ce au apărut după 1990. Dintre lucrările de mai mare amploare cu privire la istoria Bucovinei citǎm pe cele ale lui Ion Nistor, Teodor Bălan, Nicolae Ciachir şi Mihai Iacobescu. Multe materiale interesante s-au publicat în „Analele Muzeului Județean Suceava” (devenit ulterior „Analele Muzeului Bucovina”); „Analele Bucovinei” editate de Centrul de Studii „Bucovina” din Rădăuți, Analele ştiințifice de istorie „Codrul Cosminului” serie nouă ale Universității „Ştefan cel Mare” din Suceava, revista „Glasul Bucovinei” editată de Fundația Culturală Română din Bucureşti, „Almanahul cultural literar „Țara Fagilor” ce apare sub egida „Societății culturale „Arboroasa” din Cernăuți la Târgu Mureş, ziarul „Glasul Bucovinei” (edițiile 1919-1940), apoi ziarele „Zorile Bucovinei”, „Plai Românesc”, „Arcaşul”, „Concordia”, care au apărut după 1980 la Cernăuți.

Ca metodă principală de lucru s-a folosit documentarea din publicații şi documente. Pentru a suplini lipsa unor informații asupra unor evenimente petrecute între anii 1940-1944 s-a folosit interviul oral şi scris cerut unor consăteni de-ai noştri din Cupca şi din România care au fost participanți la ele.

Pentru prima ediție a monografiei depusă în 1995 la Biblioteca Județeană Suceava documentața s-a făcut între anii 1983 şi 1994. Ea va continua până în 2002 în cazul ediției actuale.”

(Petru Ciobanu-„Cupca, un sat din Bucovina, pag.11-13)

Hotarele satului Cupca

„Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru Voievod domn al Țarii Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturora care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru pan Ivan Cupcici, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în țara noastră două sate numite Cupca, unde este casa lui, şi dincolo de Prut Neagăuți, şi de la Neagăuți, în sus pe Racovețe până la hotarul lui Grozea, ce va putea să îşi întemeieze. Toate acestea să-i fie de uric, cu tot venitul şi copiilor lui, şi nepoților lui, şi strănepoților lui, şi rasstrănepoților lui şi întregului neam, neclintit niciodată, în veci.

(...) La Suceava, în anul 6937, luna mai 27.”

Hotarele şi mărimea satului Cupca s-au schimbat odată cu trecerea timpului. Deşi în uricul lui Alexandru cel Bun nu s-au făcut precizări cu privire la hotarsle satului, când acesta i-a donat lui Ion Cupcea, din actele de hotărnicie efectuate ulterior de către trimişii divanului Moldovei, precum şi din hărțile întocmite în sec. XVfU-XX se pot trage următoarele concluzii:

Hotarul cu satul Corceşti precum şi cu Târnauca (înglobat ulterior în Frătăuții Noi) a rămas neschimbat (Hotarnica satului Cupca din 15 octombrie 1761; Hotarele satului Corceşti din 1783; harta Otzellowitz din 1790). Acest hotar începea pe culme, la izvoarele pârâului Tomescu şi se întindea spre apus pe Obcina Dealului până la pârâul Corcească. Hotarul a fost arătat de bătrânul Ilie Tărâță din Cupca: două movile găunoase – Obcina. Hotarul ou satul Pătrăuții de Jos a suferit cele mai mari schimbări. Hotarul inițial a fost probabil pe dealul Crucii, pe linia de separație a apelor dintre pâraiele Pătrăuți şi Corcească. În secolul XVIII, vecinii (iobagii) boierului Gheorghe Turculeț, proprietarul satului, au uzurpat terenurile cupcenilor de pe versantul stâng al pârâului Corcească ajungând până la albia acestuia. La reclamația egumenului mănăstirii Putna, în

1761, divanul Moldovei trimite pe biv-vel paharnicul Vasile Buhăescu şi pe vornicul de poartă Lupu Hadâmbul ca să rezolve litigiul. Chestiunea fiind deosebit de dificilă, se apelează ia arbitrajul mazilului Volcinschi. Ca urmare a măsurătorilor făcute şi a arbitrajului lui Volcinschi, mănăstirea Putna cedează boierului Gheorghe Turculeț partea superioară a versantului stâng al pârâului Corcească cuprinsă între culmea Dealul Crucii şi mijlocul versantului. Lipsa de denumiri toponimice suficiente din hotarnică ce a fost redactată cu această ocazie nu permite alte precizări.

Din acelaşi motiv, în ceea ce priveşte limita dintre Pătrăuții de Sus şi Cupca de pe malul stâng al Şiretului Mic nu se pot face afirmații certe. Este foarte probabil ca limita dintre cele două sate să fi fost mult mai la vest în raport cu cea actuală, poate chiar pe pârâul Ghirvas.

Apare surprinzător faptul că în hotarnică făcută în anul următor, 1762, la 29 mai, de către stolnicul Vasile Başotă, se revine la hotarul vechi dintre Pătrăuți şi Cupca şi anume pe albia pârâului Corcească. Acest hotar a rămas neschimbat până în prezent. Tradiția orală a sătenilor din cătunul Pariste păstrează până astăzi amintirile acelei uzurpări de moşie.

Hotarul dintre satul Cupca şi satele Ropcea şi Iordăneşti (fost Ardăneşti) a rămas neschimbat. Din hotarnică satului Iordăneşti din 18 august şi 4 septembrie 1783 (F. Wickenhauser, 1862) se poate reține că hotarul dintre aceste sate a urmărit culmea (obcina) ce separă bazinul hidrografic al râului Şiret de cel al Şiretului Mic. Locul unde se întâlneau hotarele satelor Cupca, Iordăneşti, Carapciu pe Şiret şi Suceveni (Tomeşti) s-a numit în secolul a! XVIII-lea Cornul lui Cardos -Cornul la ceardac în sec. XIX şi Cornet, în sec. XX.

Şi hotarul dintre Cupca şi Suceveni (Tomeşti) a înregistrat modificări în decursul timpului. Astfel, pe malul stâng al Şiretului Mic, hotarul dintre cele două sate s-a fixat probabil la sfârşitul s?c. XIX pe pârâul Perşuv. În harta Otzeilowitz din 1790. partea de pe Lan a satului Suceveni era înglobată în satul Cupca. Pe malul drept al Şiretului Mic hotarul dintre cele două sate a fost fixat de către marele căpitan Petre Cheşco prin hotarnică sa din 20 octombrie 1754 (T. Bălan, 1939) pe pârâul Humei (numit ulterior Humena), lucru confirmat şi de harta Otzeilowitz în 1790. Ulterior, hotarul dintre cele două sate s-a mutat pe pârâul Tomescu unde se găseşte şi astăzi.

Petru Ciobanu

"Ca şi celelalte sate nord-bucovinene, Cupca îşi are fiii săi risipiți prin lume.Unii au plecat de la vetrele lor de bună voie, pe alții i-au mânat soarta vitregă şi nevoile.De, ne spune Eleonora Schipor, în reportajul aparut în Almanahul Tuturor românilor "ApaVie"-2000 Timişoara, Petru Ciobanu, "Un ambasador bucovinean în Țara Bârsei", de, viața îşi are legile ei nescrise şi neimpuse de nimeni…"

Despre înstrăinare

De o buna perioada, de cand ma indeletnicesc cu scoaterea de sub tipar a Almanahului, mereu, de la celalalt capat al firului telefonic ascult o voce cu mare incarcatura nu numai a anilor care si-au pus amprenta, ci mai ales de caldura si dragoste pentru locurile natale parasite inca din anii de scoala si depanam amintiri vechi, uitand de multe ori ca suntem in fata aparatului telephonic ale carui scopuri utilitare sunt poate altele. Nu ne-am cunoscut si nu ne cunoastem personal, cu toate ca de la

Targu-Mures la Brasov drumul este destul de scurt iar popasurile mele sunt – adevarat sporadice, nu eliminau in multe situatii prezenta acolo. Am inteles dragostea sa fata de Bucovina, l-am atras intre colaboratorii Almanahului fara a cunoaste prea multe, in afara de faptul ca el completa o frumoasa galerie de nume care nu ne erau straine, “Ciobanu” si care s-a integrat fiind acasa aici tot asa cum ar fi trebuit sa fie si in locurile copilariei.

Zilele trecute, tot in urma unei convorbiri telefonice, am avut marea surpriza de a-mi trimite o lucrare despre satul sau de neuitat intitulata “*Cupca un sat din Bucovina*”. Monografie istorica, Partea I (anii 1929-1944), semnata de prof.Petru Ciobanu avand ca asociati pe economistul Vasile Slanina si profesoara Raveca Prelipceanu.

Lectura monografiei m-a impresionat si mi-a confirmat recunoasterea ambitiei si efortului pentru o atare carte…..

Monografia contine pagini zguduitoare de istorie contemporana, in special cele privitoare la ultima conflagratie mondiala si consecintele ei.Mi-am adus aminte de cativa termini specifici populatiei romanesti si avatarurilor la care au fost supusi oamenii acestor locuri. Frecvene au aparut expresii cum sunt: *instrinati, strain, repatriate, surghiun, refugiu*…Cauzele sunt si ele tot atat de multe. In ciuda fluturarii de secole a

drepturilor si libertatilor individului, suntem frustrate de ele si acum, cand, in pragul mileniului al treilea ar trebui sa ne restructuram viziunea asupra existentei noastre existentiale.

La o analiza mai atenta am aflat ca Petru Ciobanu este unul dintre cei multi care intrunesc toate aceste adjective….

Este unul din zecile de mii de bucovineni care isi continua existenta acasa impreuna cu fratii lor si cu dorul de cei ramasi tot acasa….

(Tara Fagilor, 2005, Dimitrie Poptamas)

O MONOGRAFIE DE EXCEPȚIE: Cupca , un sat din Bucovina

Opera de viata a trei autori, originari din aceeasi comuna bucovineana, Cupca, lucrarea stiintifica fundamentala, Cupca, un sat din Bucovina, a facut obiectul unei placute discutii in cadrul Societatii pentru Cultura si Literatura Romana in Bucovina. La 24 septembrie 2005, in aula liceului “Gheorghe Lazar” din capitala, membrii Filialei Bucuresti s-au adunat pentru a participa la lansarea volumului. Prezentarea monografiei a fost de domnul

dr.ing.Constantin Bandiu si domnul prof.univ.dr.Pavel Tugui, care au subliniat caracterul deosebit al studiului, bogatul continut stiintific si importanta acestuia pentru romanii din tara si de pretutindeni, dar mai ales pentru cei din nordul Bucovinei, chemati sa continue opera fostilor lor consateni.

Monografia se inscrie in linia de lucrari care au ca scop recuperarea valorilor natiionale, etnografice si culturale, astazi instrainate si in pericol de a fi pierdute, Dupa 60 de ani de frica si de deznationalizare, sate si commune romanesti de dincolo de linia despartitoare renasc precum pasarea Phoenix, cu o vigoare rar intalnita, revendicandu-si dreptul la o viata culturala proprie, continuatoare a spiritului bucovinean authentic. Monografia pe care o analizam este rodul a circa 15 ani de munca neobosita prestata cu dragoste si daruire de cei trei fii devotati ai acesteia.

…. In cazul de fata, avem de a face nu doar cu o opera stiintifica, ci si cu un document istorico-politico-social si etnic privind spiritualitatea si drepturile bucovinenilor asupra intregului spatiu dintre Nistru, Colacin si Suceava. Este opera de o viata a unor vrednici si talentati fii ai nordului Bucovinei, un superb pmagiu adus satului lor natal.

Ing. Dr.Constantin Bandiu

Un vis împlinit

Petru Ciobanu, un iubitor de neam, “dovedind o admirabilă energie şi tanacitate de invidiat îşi va vedea visul împlinit, prinzand, chip editorial” . Ultimii ani de viață au fost dăruiți strădaniei de a edita monografia satului natal; “Cupca, un sat din Bucovina”. Români adevărați l-au sprijint sa-şi împlinească visul. Domnul Emil Satco, inimosul Adrian Dinu Rachieru (care a scris şi prefața cărții) şi mulți alții.

“Când trupele imperiale austriece ocupau Bucovina trecând-o zece ani sub administrație militară, Habsburgii puneau mâna, s-a spus, pe “cheia Moldovei”. Aici era, afirma răspicat Ion Nistor (vezi *Glasul Bucovinei*, 11 decembrie 1918) *o țară românească*. Reformele josefine, politica etno-demografică, colonizarea dirijată au făcut din această provincie un mozaic etnic (Das Völker Könglomerat). Şi astfel doctrina “bucovinismului” prindea contur, preparând în cancelaria imperială o specie exotică, “desfăcută” s-ar fi vrut – de convingerile naționale : *homo bucovinensis*. Doar că în

frumoasa Buchenwald, supusă unei opere de civilizare (cum nu ostenea să precizeze prfesorul A. Ficker la festivitățile prilejuite de centenarul anexării), concepția bucovinistă, incurajată de un episcop precum Eugenie Hacman (care blama “nesocotitele planuri naționale”), n-a înăbuşit mişcarea naționalistă. Abia în 1918 Bucovina se întorcea la Patria-mamă; din păcate, pentru scurtă vreme. După planul de culturalizare germană (culminind cu înființarea Universității din Cernăuți pentru cei 53 de tineri români care începeau studiile în 1975) a urmat sinistra culturalizare (deznaționalizare) sovietică încât, actualmente, potrivit statisticilor, populația românofonă a regiunii Cernăuți ar reprezenta doar 16,67%. Dar nici *homo sovieticus*, în pofida unei Istorii confiscate, n-a izbutit. Este în plină erupție, cum bine se ştie, naționalismul ucrainean, virulent şi proclam’nd emfatic exclusivitatea intereselor ucrainene (v. Roman Covali, Ceas, 2 iulie 1993). Încât difuzionismul cvilizatoriu (asupra căruia, îndreptățit, pedalează exegeza germanică) difuzionismului civilizatoriu (asupra căruia, îndreptățit, pedalează exegeza germanică) i se asociază o imaginară Bucovină “de până la 1774” , manevrând pseudoargumente şi deformări contextele (v. Arcadii Jucovski: *Istoria Bucovinei până la 1774*). Astfel, ținutul

împânzit cu *silvae faginales*, în “emisfera” sa nordică e bântuit acum de fantasmele purificării etnice, în numele *problemei ucrainene*, închisă, câteva decenii prin “chepengul comunist”. Dar problema, fireşte, nu e nouă; asupra ei atrăgea atenția şi Ion Nistor (v.*Problema ucraineană în lumina istoriei*, Cernăuți, 1934, invitând la soluționarea ei pe „ucrainiții luminați”.

Va trebui să observăm că, dacă instituții speciale din Ucraina şi Germania, ivite prompt, cercetează şi meditează spinoasa problematică a istoriei Bucovinei, *un punct de vedere românesc*, completând sinteza lui Ion Nistor, redactată clandestin în 1949 şi tipărită abia în 1991, întârzie. Abia mai incoace Mihai Iacobescu a pus la îndemâna celor interesați, prin bunăvoința Editurii Academiei (1993), un prim volum intitulat *Din istoria Bucovinei (1774-1862*), împingând investigația sa până la momentul declarării „autonomiei”. Şi ar trebui, neaparat, menționate şi alte titluri precum volumul lui Constantin Ungureanu, ivit la *Civitas* (Chişinău), investigând – după un popas în arhivele vieneze – perioada austriacă sau *Din istoria ținutului natal* (Ed.*Alexandru cel Bun*, Ed. Civitas, 2002), semnat de un colectiv de autori (Demir Dragnev, Ştefan Purici, C.Ungureanu, Ion Gumenâi), volum oferit şcolilor de cultură generală din regiunea Cernăuți prin Fundația

Culturală de Binefacere „Casa Limbii Române”. Deşi *caracterul românesc* al ducatului Bucovinei (Pavel Blaj) nu poate fi pus la îndoială, zbaterile româneşti pe calea mântuirii naționale au fost mereu obstrucționate. Vitregia destinului a însoțit până şi folosirea cuvântului, trecut sub obroc, desemnând un topos fabulos; abia prin ’60, Geo Bogza, într-o *Schiță de cosmogonie a Bucovinei* îl reintroduce în circuit, sfidând interdicția (întreținută de noua răscroire a teritoriului, prin gestul anexionist sovietic). Dar nostalgia geografică şi visul reîntregirii contemplă dureroasa sf’rtecare, luînd act de realități: o Bucovină schizoidă, confruntată – în partea ei nordică – cu avalanşa ficțiunilor lingvistice şi a invențiilor etnice.

Să ne amintim că bucovineanul D. Onciul (1856-1923), preşedinte al Academiei Române în ultimii ani ai vieții era foarte interesat de istoria specială a patriei sale „mici”. Nevoile grabnice ale învățământului gimnazial l-au împins spre cercetarea Istoriei acestui ținut, atâta vreme centrul de gravitație al principatului moldav. Şi studiind preistoria ori „perioada moldovenească”, el putea să constate că, în mod ciudat, Bucovina are o istorie proprie o dată cu anexarea. Până la 1775, asigură D. Onciul, n-a existat o țară numită Bucovina. Soarta acestui ținut, inclus în Confederația

austriacă, se va confrunta cu ceea ce Gr. Nandriş va numi „primejdie de moarte”, adică pericolul deznaționalizării atentând la statornicia noastră şi trezind conştiința românească luptătoare. Invazia etnică va stârni în contextul austriacismului agonic „răscoala sufletului românesc” purtat de mari elanuri vizionare.

Un „om întreg, fără a accepta jerfe de cinste” (cum l-a văzut Iorga pe Iancu Flondor) exprimă chiar „conştiința Bucovinei” (S. Mehedinți). El era gata de a jertfi totul pentru „înfăptuirea voinței poporului român din Bucovina” iar după ivirea Constituantei (27.oct. 1918) va trece marele examen al conştiinței româneşti proclamând, în calitate de preşedinte al guvernului bucovinean, la 28 noiembrie, „unire necondiționată şi pentru vecie” . Dar n-a fost sa fie.

Şi Ion Nistor (1876-1962), „unul din întregitorii Moldovei” (observa Iorga), şi atâția alții înrolați cauzei românismului din Bucovina, au înțeles că *unitatea culturală* e reazemul acestei misiuni de întregire națională. În pofida contextului vitreg, confirmând –de mai era nevoie – că, într-adevăr, geografia face istoria, nu putem viețui într-o interminabilă lamentație, dând vina pe istorie şi glorificând la tențele româneşti, inhibate de un destin organic retezat (Blaga). Din fericire, acest pământ a zămislit personalitățile de care avea nevoie.

Deşi istoria înregistrează doar evenimente, ceea ce ține de eroismul cotidian nu poate fi ignorat. Un astfel de gest este şi monografia de faşă, izvodită de nişte bucovineni inimoşi rod al unei trude întinse de-a lungul multor decenii exprimând o legătură afectivă pe care nimeni şi nimic nu o putea reteza. Trio-ul de autori în care, să recunoaştem, greul l-a dus prof.dr.ing. **Petru Ciobanu** s-a înhămat, sub semnul urgenței, la un proiect monumental dorind să acopere monografic viața unei aşezări în perioada 1429-1944. E vorba de *Cupca*, un sat bucovinean, intim legat de soarta provinciei. De altminteri, autorii urmăresc îndeaproape o lungă plajă problematică, cercetată acribios, cu abundenşă informațională în ramă contextuală. Ăncât putem conchide că nu doar motive de ordin sentimental au oferit combustie acestei lăudabile inițiative. Ea îşi află însă solide temeiuri de ordin național şi ştiințific, menționate prompt în *Prefață*. Din păcate, triada s-a frân prin dispariția a doi dintre protagonişti. Nădăjduim că „ultimul mohican”, dl. Petru Ciobanu, dovedind o admirabilă energie şi tenacitate de invidiat îşi va vedea visul împlinit, prinzând, aşadar, chip editorial. Strădania şi sacrificiile echipei merită din plin acest moment al izbânzii consfințind îndeplinirea unei misii, cu reverberații testamentare.

„Istoria Bucovinei” – nota încrezător Ion Nistor – începe la 1775 şi se sfârşeşte la 1918”. Din păcate, optimismul celui care a scris chiar o temeinică *Istorie a Bucovinei*, pornind de la „anul fatidic” 1775, nu s-a confirmat; să se confirme, oare, în replică, afirmația eminesciană, după care răpirea Bucovinei ar fi „de-a pururi o durere pentru noi?”

Realitățile geo-politice sunt nedrepte dar, dincolo de conjuncturi, inițiative care să afirme, pe o solidă bază ştiințifică, adevărul românesc se cuvin sprijinite şi aplaudate.

Monografia satului Cupca este o prețioasă cărămidă la temelia acestui edificiu.”

21 iulie 2002 ADRIAN DINU RACHIERU

(Petru Ciobanu-„Cupca, un sat din Bucovina, pag.7-9)

Poem despre viață

(d-lui Petru Ciobanu)

-cu prietenie şi prețuire colegilor mei ingineri – promoția 1954-Facultatea de Silvicultură, Universitatea din Braşov -

Dragii mei, de mult încărunțiți,
Cum ne prinde şi ne roade clipa!
Am iubit, prin ani, şi-am fost iubiți,
Tinerești i-am gustat risipa.

Cum zvâcnea în pieptul nostrum dor,

Luna, cum o aduceam aproape,
Pasul ne era cutezător
Şi călcam, ca Domnul, peste ape.

Şi-ajungeam la țărmul de frumos
Înflorind *Iubirea* în *Ideie*,
Iar pădurea ne privea duios.
Eram zei şi lângă noi o zee!

Constelații surâdeau domol
Iar amiaza vârstei sta regină
Când zburam cu-al visurilor stol
Peste lumea, de uimire plină!...

Ci se duse vara ca un fum
Şi-am intrat în toamna de răcoare
Spre-a vedea-ce-atuncia nu văzum
Chipul frumuseții care moare!....

Unde sunt mirezmele din mai
Şi sărutul ca o miere-aleasă
Toate se topiră-n taină, vai
Ca lumina într-o ceață deasă…

Rând pe rand plecară dintre noi
Cei aleşi spre veşnicii devreme
Ne lăsară grije şi nevoi
Şi, de pază! – timpul să ne cheme…

Da ! şi noi, aici re-amintiți
Vom pleca la vremea de plecare,
Dragii mei, de mult încărunțiți
Ca pădurea într-o iarnă mare!...

Însă, pân'atunci, să fim frumoşi
Încă-i dulce vinul vieții pur
Să visăm ca brazii maiestoşi
Gaudeamus igitur !...

Brasov, 25 iunie,2004

Radu Cârneci

II.Cuvinte de amintire

Motto:

“De când ruşii te prădară/ N-avem soare, nici odihnă/Fara tine, n-avem țară/ Bucovină,Bucovină “

(Ion Posteuca, român Nord-Bucovinean deportat în Siberia la 13 ani.)

In memoriam

"Cuvant de ramas bun de la Petru Ciobanu"

"In copilarie, imi placea sa cutreier padurea seculara de langa satul meu natal din nordul Bucovinei, sa ma pierd in vasta imparatie a fagilor inalti avand tulpina groasa de cel putin o suta de ani, si mare imi era bucuria cand, depadindu-mi frica ancestrala provocata de imensitatea labirintului verde al "codrului batut de ganduri", descopeream sub geana unei poieni casa "brejenicului", cum i se spunea la noi, cu un termen ramas inca de pe timpul Austriei, padurarului. Cand ziaristl si scriitorul Dumitru Covalciuc mi l-a prezentat, la inceputul anilor '90, in gradina publica din Cernauti, la una din primele editii ale sarbatorii Limbii romane, tinuta in teatrul de vara din vechea capitala a Bucovinei, pe cel care va fi unul dintre apropiatii sufletului meu in anii urmatori, inginerul Petru

Ciobanu, cupcean de-al nostru stabilit la Brasov, unde conducea cu mult spirit practic si cu rezultate extraordinara Filiala locala a Societatii pentru Cultura si Literatura Roamana in Bucovina, primul, gand ce mi-a venit cand mi se prezenta drept silvicultor a fost acela de a-l pune alaturi, in galeria amintirilor, de chipul batut de vanturi si ploi al "brejenicului" din codrii copilariei. Se vedea dupa el ca e un om al padurii, trecut prin asperitatile meseriei de silvicultor, un om de mare curaj, un om de actiune, un adevarat pazitor si ingrijitor al Tarii Fagilor.

Datorita lui, Brasovul devenise familiar multor bucovineni din partea de nord a Siretului. Gazduindu-ne de atatea ori, organizand cu noi (si, probabil, pentru noi) atatea actiuni interesante la Brasov, care se lasau cu excursii in muntii Fagarasului sau in codrii de langa Sfantul Gheorghe, unde sef de ocol silvic era vrednicul sau fiu, Dan, am observat ca Filiala brasoveana, calda si primitoare, se constitue intr-o imensa caa-reper pentru Societatea noastra, o casa care-ti dadea certitudinea directiei bine alese. Imi marturisise o data, cand ii solicitasem un articol pentru *Glasul Bucovinei*, ca lucreaza, impreuna cu alti doi cupceni (era nascut la Cupca, in 1921), la monografia satului. A reusit s-o terminer pana a trece la cele vesnice. E, indraznesc sa spun fara nici o ezitare, cea mai serioasa,

mai bine documentata, mai solida monografie de localitate rurala bucovineana din cate mi-a fost dat sa citesc vreodata. Am scris despre ea cu multa caldura in revista cernauteana *Septentrion literar,* cand autorul era inca in viata, reusind sa-mi transmita, telefonic si punctual, in maniera vechilor bucovineni, multumirile sale pentru analiza si aprecieri.

De asta vara prietenul nostru nu mai este printre noi.Iar fara el, parca si Brasovul a devenit mai sumbru si mai rece. desi, de ce sa-l suparam pe Dumnezeu, nici acum splenditul oras de la poalele Tampei nu duce lipsa de lume primitoare si de barbati vrednici. Dar parca-i lipseste ceva. Si acel ceva are un nume. Si numele are ecou in inima noastra, acelora care l-au cunoscut.

Dumnezeu sa te odihneasca in pace, drag prieten ! "

(Mesager bucovinean, An 4, nr.15-16, 2006 - STEFAN HOSTIUC)

III. Un an de la plecare spre vesnicie

In memoriam

Prof. dr.ing. Petru Ciobanu

Duminica, 23 iulie 2006, la Brasov,
s- a stins din viata la 85 de ani, eminentul cercetator si pedagog silvic, profesorul dr.ing. Petru Ciobanu.
…Intotdeauna cand se face retrospective vietii unui OM drag si respectat, cuvintele sunt prea sarace, iar frazele par a fi incomplete. Talent pedagocig, pasiune stiintifica, dragoste pentru familie reprezinta un sistem de coordonate care pot caracteriza viata oricarui muritor. Profesorul doctor Petru Ciobanu le-a utilizat o viata intrega, constituindu-se un veritabil model pentru semeni. Doua monografii biografice aparute recent in Bucovina fac referiri la

viata si munca celui care a plecat spre meleaguri nepamantene. Emil Satco, Enciclopedia Bucovinei, 2004, pag.227-228 si Mihai Bejinaru, Natura si cercetarea bilogica in Bucovina, 2005, pag.151-153.

Toti aceia care i-am fost elevi, colaboratori la scoala sau doar simple cunostinte, regretam profound disparitia sa.

El va ramane in amintirea si cugetul nostru pentru totdeauna.

Dumnezeu sa-l ierte si sa-l odihneasca!

Prof.dr.ing. Radu Cenusa

(Revista padurilor, Anul 121, 2006, Nr.4

Plânge ȚARA FAGILOR

A trecut un an, ba chiar doi.”Bunicuțul” inca nu s-a intors.Am intrebat fagii, daca ii vor face cununa! Padurea mi-a raspuns printr-un plans.Da, TARA FAGILOR, plange, dupa cel ce a fost fratele nostrum, **PETRE CIOBANU**.
Nu te vom uita ! Mereu nevoia de a ne intoarce in timp, de a ne aminti cine a fost si cine este **PETRU CIOBANU**.
Un bucovinean adevărat ! Un rom’n care a înțeles ce înseamnă spiritul locului, să-ți iubesşti plaiul şi neamul!
PETRU CIOBANU UN IUBITOR DE NEAM!

Petre Ciobanu s-a născut la 8 iunie 1921 într-o familie de țărani săraci din Cupca, părinții săi numindu-se Lazăr şi Floarea.
Şcoala primară (5 clase) a făcut-o în perioada 1928-1933 în comuna natală. Fiind un elev bun la carte, a fost îndrumat de către directorul şcolii Orest Ungureanu şi de către dirigintele Ioan Roşca să urmeze liceul. În

toamna anului 1933 a fost admis la liceul „Regele Ferdinand I" din Storojineț unde a urmat şapte clase până în iunie 1940. În acest timp a fost premian la învățătură şi bursier. În 29 iunie 1940 s-a refugiat în România împreună cu directorul şcolar Orest Ungureanu. Clasa a 8-a a făcut-o în anul şcolar 1940/1941 la liceul militar „D.A.Sturdza" din Craiova unde a susținut şi bacalaureatul.

Între anii 1941 şi 1942 a fost învățător suplinitor la şcoala primară din Suceveni. În toamna anului 1942 a reuşit la examenul de admitere la şcoala Politehnică din Bucureşti. În august 1944 ia parte la luptele din Transilvania împotriva trupelor germane. Pe acest motiv a fost declarat veteran de râzboi.

În 1945 se căsătoreşte cu Felicia, fiica directorului Orest Ungureanu. Din păcate aceasta a decedat în 1967 la vârsta de 40 de ani, după o lungă şi grea suferință.

Se angajează în august 1947 la Societatea „Domeniile Bucovinei" din Câmpulung moldovenesc ca inginer proiectant amenajist, participând la amenajarea a patru ocoale silvice. Între anii 1948-1952 lucrează în producție, ca inginer ajutor şi şef de ocol la ocoalele silvice Pojorâta şi Câmpulung Moldovenesc.

Între 1950 şi 1957 lucrează în învățământul superior ca şef de lucrări şi asistent la Institutul de silvicultură din Câmpulung

Moldovenesc şi Institutul forestier din Braşov.
În 1957 revine în producție ca şef de serviciu la Direcțiile silvice Câmpulung Moldovenesc şi Suceava unde funcționează până în primăvara anului 1960 când se transferă la Centrul şcolar Forestier din Câmpulung Moldovenesc.Între anii 1960 şi 1971 funcționează ca profesor de silvicultură la profilele pădurari, maiştri, elevi de liceu şi şcoală tehnică postliceală. În acelaşi timp, deține şi funcții de conducere- director de studii şi director la liceul industrial forestier.

În 1971 se transferă la filiala din Braşov a Institutului de Cercetări şi Amenajări Silvice unde îşi desfăşoară activitatea până la pensionare. În acest timp, e efectuat mai multe cercetări ştiințifice de specialitate, numărul comunicărilor ştiişifice şi al articolelor publicate în presa de specialitate ridicându-se la 85.

După pensionare, a scris – împreună cu consătenii Reveca Prelipcean (născută Duşceac) şi Vasile Slănonă – monografia satului Cupca.
În decursul timpului, a desfăşurat şi o bogată activitate extraprofesională ca lector la învățământul politic cu cadrele didactice, conducător de cerc de elevi, preşedinte al filialeu Câmpulung Moldovenesc al Societății de Ştiințe Naturale şi Geografice.

Între anii 1990 şi 1998 a fost preşedintele filialei „ Iancu Flondor" din Braşov a „Societății pentru cultura şi literatura română în Bucovina. În 1998 a fost ales vicepreşedinte în consiliul de conducere al aceleiaşi societății.

Rămas văduv, a preferat ca alături de socrii (Ana şi Orest Ungureanu) să-şi dedice întrega viață fiilor Mihai şi Dan şi nu s-a recăsătorit.

Mihai şi Dan au obținut titlul de doctor în mecanică, respectiv în silvicultură, amândoi cu rezultate profesionale apreciabile.

După modelul părinților, au familii inghegate, iar „Bunicuțu" s-a bucurat de dragostea nepoților.Mihăiță şi Găbiță, Victoraş şi Felicia, de respectul nurorilor, pentru care a constituit şi va rămâne un exemplu.

Familia a rămas tot timpul puternică şi unită.

Cumnatele Lala şi geta, cumnații Iță şi Odu alături de nepoții sorin, Orest, Corina şi Nelu şi familiile lor au fost marea familie a „bunicuțului"Petre.

Familia „mare" şi societatea „Iancu Flondor" au fost cele două mari repere cărora le-a dăruit energia şi spiritul enciclopedic până la moarte.

În 26 iulie, 2006, o stea s-a desprins din Tara Bârsei, luând drumul luminat de copacii vorbitori, spre vatra sa din dulcea Bucovină.

Dumnezeu să-l odihnească alături de ai săi, cei plecati cu ani în urmă, tot in verdele veşniciei.

Mariana Gurza
Timişoara
23.07.2007

FREAMAT DE CODRU

Mihai Eminescu

Tresarind scânteie lacul
Si se leagana sub soare;
Eu, privindu-l din padure,
Las aleanul sa ma fure
Si ascult de la racoare
Pitpalacul.

Din izvoare si din gârle
Apa suna somnoroasa;
Unde soarele patrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea în valuri sperioase
Se azvârle.

Cucul cânta, mierle, presuri –
Cine stie sa le-asculte?
Ale pasarilor neamuri
Ciripesc pitite-n ramuri

Si vorbesc cu-atât de multe
Întelesuri.

Cucu-ntreaba: – Unde-i sora
Viselor noastre de vara?
Mladioasa si iubita,
Cu privirea ostenita,
Ca o zâna sa rasara
Tuturora.

Teiul vechi un ram întins-a,
Ea sa poata sa-l îndoaie,
Ramul tânar vânt sa-si deie
Si de brate-n sus s-o ieie,
Iara florile sa ploaie
Peste dânsa.

Se întreaba trist izvorul:
– Unde mi-i craiasa oare?
Parul moale despletindu-si,
Fata-n apa mea privindu-si,
Sa m-atinga visatoare
Cu piciorul?

Am raspuns: – Padure draga,
Ea nu vine, nu mai vine!
Singuri, voi,stejari, ramâneti
De visati la ochii vineti,

Ce lucira pentru mine
Vara-ntreaga.

Ce frumos era în crânguri,
Când cu ea m-am prins tovaras!
O poveste încântata
Care azi e-ntunecata...
De-unde esti revino iarasi,
Sa fim singuri!

(1879, 1 octombrie)

DOINA

de MIHAI EMINESCU

De la Nistru pân’ la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s-a
Ca nu mai poate strabate
De-atâta strainatate.
Din Hotin si pân’ la Mare
Vin Muscalii de-a calare,
De la Mare la Hotin
Mereu calea ne-o atin;
Din Boian la Vatra Dornii
Au umplut omida cornii
Si strainul te tot paste,
De nu te mai poti cunoaste.
Sus la munte, jos la vale
Si-au facut dusmanii cale;
Din Satmar pâna ’n Sacele
Numai vaduri ca acèle.
Vai de biet Român saracul,
Indarat tot da ca racul,
Nici îi merge, nici se ’ndeamna,
Nici îi este toamna toamna,
Nici e vara vara lui
Si-i strain în tara lui.
Dela Turnu ’n Dorohoiu
Curg dusmanii în puhoiu
Si s’aseaza pe la noi;
Si cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier,

Sboara paserile toate
De neagra strainatate.
Numai umbra spinului
La usa crestinului.
Isi desbraca tara sânul,
Codrul – frate cu Românul –
De secure se tot pleaca
Si isvoarele îi seaca –
Sarac în tara saraca!

Cine-au îndragit strainii
Mânca-i-ar inima cânii,
Mânca-i-ar casa pustia
Si neamul nemernicia.
Stefane, Maria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Arhimandritului
Toata grija schitului,
Lasa grija Sfintilor
In sama parintilor,
Clopotele sa le traga
Ziua 'ntreaga, noaptea 'ntreaga,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu
Ca sa-ti mântui neamul tau!
Tu te 'nalta din mormânt
Sa te-aud din corn sunând
Si Moldova adunând.
De-i suna din corn odata,
Ai s'aduni Moldova toata,
De-i suna de doua ori

Iti vin codri ’n ajutor,
De-i suna a treia oara
Toti dusmanii or sa piara
Din hotara în hotara,
Indragi-i-ar ciorile
Si spânzuratorile!

RUGĂCIUNEA UNUI DAC

Mihai Eminescu

Pe când nu era moarte, nimic nemuritor,
Nici sâmburul luminii de viatã dãtãtor,
Nu era azi, nici mâine, nici ieri, nici

totdeauna,
Cãci unul erau toate si totul era una;
Pe când pãmântul, cerul, vãzduhul, lumea toatã
Erau din rândul celor ce n-au fost niciodatã,
Pe-atunci erai Tu singur, îmcât mã-ntreb în sine-mi:
Au cine-i zeul cãrui plecãm a noastre inemi?

El singur zeu stãtut-au nainte de-a fi zeii
Si din noian de ape puteri au dat scânteii,
El zeilor dã suflet si lumii fericire,
El este-al omenimei izvor de mântuire:
Sus inimile voastre! Cântare aduceti-i,
El este moartea mortii si învierea vietii!

Si el îmi dete ochii sã vãd lumina zilei,
Si inima-mi împlut-au cu farmecele milei,
În vuietul de vânturi auzit-am al lui mers
Si-n glas purtat de cântec simtii duiosu-i viers,
Si tot pe lângã-acestea cersesc îmc-un adaos:
Sã-ngãduie intrarea-mi în vecinicul repaos!

Sã blesteme pe-oricine de mine-o avea milã,
Sã binecuvinteze pe cel ce mã împilã,
S-asculte orice gurã ce-ar vrea ca sã mã râdã,
Puteri sã puie-n bratul ce-ar sta sã mã ucidã,
S-acela între oameni devinã cel întâi
Ce mi-a rãpi chiar piatra ce-oi pune-o cãpãtâi.

Gonit de toatã lumea prin anii mei sã trec,
Pân' ce-oi simti cã ochiu-mi de lacrime e sec,
Cã-n orice om din lume un dusman mi se naste,
C-ajung pe mine însumi a nu mã mai cunoaste,
Cãci chinul si durerea simtirea-mi a-mpietrit-o,
Cã pot s-mi blestem mama, pe care am iubit-o –
Când ura cea mai crudã mi s-ar pãrea amor...
Poate-oi uita durerea si voi putea sã mor.

Strãin si fãr' de lege de voi muri – atunce
Nevrednicu-mi cadavru în ulitã l-arunce,
S-aceluia, Pãrinte, sã-i dai coroanã scumpã
Ce-o sã amute cânii, ca inima-mi s-o rumpã,
Iar celui ce cu pietre mã va izbi în fatã,
Îndurã-te, stãpâne, si dã-i pe veci viatã!

Astfel numai, Pãrinte, eu pot sã-ti
multumesc,
Cã tu mi-ai dat în lume norocul sã trãiesc.
Sã cer a tale daruri, genunchi si frunte nu
plec,
Spre urã si blestemuri as vrea sã te înduplec,
Sã simt cã de suflarea-ti suflarea mea se
curmã
Si-n stingerea eternã dispar fãrã de urmã!

(1879, 1 septembrie)

C U P R I N S

Argument/7

I. Inedite

Petru Ciobanu - Mărturie de credință pentru "loc" / 12

Un vrednic fiu al locului /15

Un punct de vedere românesc/19

Hotarele satului Cupca / 26

Despre instrainare /30

O MONOGRAFIE DE EXCEPTIE: Cupca , un sat din Bucovina / 32

Un vis împlinit/34

Poem despre viață- Radu Cârneci / 41

II.Cuvinte de amintire

"Cuvant de ramas bun de la Petru Ciobanu" / 44

III. Un an de la plecare spre veşnicie

In memoriam /46

Plânge ȚARA FAGILOR / 51

Freamăt de codru de MIHAI EMINESCU / 56

Doina de MIHAI EMINESCU / 59

Rugăciunea unui dac de MIHAI EMINESCU /62